

Odpovědnost státu za škodu a přerušeni řízení

Má-li soud v odškodňovacím řízení vycházet ze stavu posuzovaného řízení ke dni svého rozhodování, pak nelze přihlížet k dalšímu případnému průběhu posuzovaného řízení, tudíž ani nemůže tento další průběh řízení (včetně výsledku případných opravných prostředků) znamenat existenci otázky ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., pro niž by byl soud oprávněn posuzované řízení přerušit. Opačný závěr popírá smysl možnosti domáhat se odčinění nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou stále probíhajícího řízení, jímž je poskytnutí rychlého zadostiučinění, pokud probíhající řízení již je nepřiměřeně dlouhým.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 5080/2016, ze dne 7.3.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně I. H., zastoupené Mgr. J.B., advokátem se sídlem v P., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o 700 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 26 C 239/2016, o dovolání žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2016, č. j. 23 Co 331/2016-38, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2016, č. j. 23 Co 331/2016-38, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. 7. 2016, č. j. 26 C 239/2016-24, ve výroku II, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

1. Obvodního soudu pro Prahu 10 jako soud prvního stupně usnesením ze dne 29. 7. 2016, č. j. 26 C 239/2016-24, zamítl návrh žalované na vyslovení místní nepřislusnosti Obvodního soudu pro Prahu 10 s postoupením věci Obvodnímu soudu pro Prahu 2 (výrok I) a řízení přerušil do skončení dovolacího řízení ve spisu vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 8, sp. zn. 5 C 41/99 (výrok II).
2. Napadeným usnesením Městský soud v Praze jako soud odvolací potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výroku II.
3. Žalobkyně v žalobě namítá nepřiměřenou délku řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 5 C 41/99 (dále jen „posuzované řízení“). Soud prvního stupně přerušil řízení dle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. Přerušeni řízení odůvodnil tím, že v současné době se spis nachází u dovolacího soudu, což brání soudu posoudit, zda v řízení došlo či nedošlo k průtahům (soud musí pro rozhodnutí věci znát obsah spisu, časový sled jednotlivých podání, nařízení jednání, existenci případných žádostí o odročení jednání, apod.).
4. Odvolací soud přisvědčil námitce žalobkyně, že pouhý technický postup spočívající v předloženi souvisejícího spisu Nejvyššímu soudu k vyřízení dovolání není sám o sobě důvodem pro přerušeni řízení dle citovaného ustanovení. Uvedl však, že výsledek dovolacího řízení vedeného u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 28 Cdo 399/2016 je způsobilý zasáhnout do merita věci, a tím i do případného posouzení délky posuzovaného řízení. Tato skutečnost tak může mít dopad na posouzení důvodnosti nároku žalobkyně v této věci. Přerušeni řízení tak bylo vhodným postupem. Odvolací soud rovněž poukázal na skutečnost, že podle sdělení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2016 bylo možné očekávat v nejbližší době vynesení rozhodnutí. Rozhodnutím soudu prvního stupně o přerušeni řízení proto nebylo možné očekávat vznik dalších průtahů řízení, jak žalobkyně předjímá. Dále odvolací soud podotkl, že dovolacím soudem již bylo rozhodnuto dne 26. 7. 2016.
5. Usnesení odvolacího soudu v celém jeho rozsahu napadla žalobkyně dovoláním, jehož přípustnost spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky v rozhodování dovolacího soudu dosud neřešené. Dovolatelka formuluje otázku, zda okolnost, že probíhá dovolací řízení v posuzovaném řízení a především okolnost, že soudní spis posuzovaného

řízení je na soudu vyšší instance, je důvodem k přerušení řízení podle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. Jako dovolací důvod dovolatelka uvádí nesprávné právní posouzení věci. Namítá, že citované ustanovení míří na řízení, v němž se řeší prejudiciální otázka důležitá pro přerušované řízení. To, že plyne čas a protahuje se délka řízení, není řešení otázky právního významu ve smyslu citovaného ustanovení. Dále dovolatelka namítá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s ustálenou judikaturou, dle níž projednání žaloby nebrání skutečnost, že posuzované řízení je stále v běhu. Dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil.

6. Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

7. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2014 (viz čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

8. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

9. Jelikož se dovolací výše uvedenou otázkou dosud nezabýval, shledal dovolání přípustným.

10. Dovolání je důvodné.

11. Dle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř.: „Pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět.“

12. V usnesení ze dne 6. 3. 2014, sp. zn. 28 Cdo 3568/2013, Nejvyšší soud uvedl: „Důvody k přerušení řízení jsou dány zejména v případech, kdy probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu. Musí jít o otázku, která má podstatný význam pro řešení daného případu, která se vztahuje k danému skutkovému stavu a kterou si soud může vyřešit sám podle § 135 odst. 2 o. s. ř. Hlavní důvod pro přerušení řízení spočívá v hospodárnosti řízení, tj. stejná otázka nebyla posuzována zbytečně dvakrát. Soud přitom bere v úvahu i stav (pokročilost) obou řízení, tak, aby eventuelní přerušení mělo vůbec praktický smysl s ohledem na předpokládanou délku řízení, na jehož skončení hodlá soud vyčkat.“

13. Nejvyšší soud v paté právní větě stanoviska ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Stanovisko“), uvedl: „Přiměřené zadostiučinění lze přiznat i tehdy, jestliže řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí a § 22 odst. 1 věty třetí zákona, nebylo doposud pravomocně skončeno.“ Dále Nejvyšší soud ve Stanovisku uvedl: „Není-li řízení, ve kterém došlo k porušení práva účastníka na projednání věci v přiměřené lhůtě, skončeno ke dni rozhodování soudu o tomto nároku, musí soud, a to prvního i druhého stupně, vyjít ze stavu řízení ke dni svého rozhodování (§ 154 odst. 1 o. s. ř.).“

14. V rozsudku ze dne 18. 4. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4439/2008, Nejvyšší soud dovodil: „Samotný výsledek řízení, ve kterém mělo dojít k porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě, není bez dalšího pro posouzení, zda k porušení tohoto práva skutečně došlo, a tedy ani pro stanovení případného odškodnění, zásadně rozhodný.“

15. Má-li soud v odškodňovacím řízení vycházet ze stavu posuzovaného řízení ke dni svého rozhodování, pak nelze přihlížet k dalšímu případnému průběhu posuzovaného řízení, tudíž ani nemůže tento další průběh řízení (včetně výsledku případných opravných prostředků) znamenat existenci otázky ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., pro niž by byl soud oprávněn posuzované řízení přerušit. Opačný závěr popírá smysl možnosti domáhat se odčinění nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou stále probíhajícího řízení, jímž je poskytnutí rychlého zadostiučinění, pokud probíhající řízení již je nepřiměřeně dlouhým.

16. Z výše vyložených důvodů považoval dovolací soud usnesení odvolacího soudu za nesprávné, a proto je podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Protože důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí také na usnesení soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud podle § 243e odst. 2 o. s. ř. také toto usnesení a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Další články:

- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)